

BANK SPÓŁDZIELCZY W MŁAWIE

**Informacja z zakresu profilu ryzyka i poziomu kapitału
Banku Spółdzielczego w Mławie
według stanu na dzień 31 grudnia 2016 roku**

SPIS TREŚCI

I.	Informacje ogólne	3
II.	Cele i strategię w zakresie zarządzania ryzykiem	3
III.	Zakres konsolidacji ostrożnościowej	4
IV.	Fundusze własne	4
V.	Wymogi kapitałowe	5
VI.	Ekspozycje na ryzyko kredytowe kontrahenta	7
VII.	Bufory kapitałowe	7
VIII.	Wskaźnik globalnego znaczenia systemowego	8
IX.	Korekty z tytułu ryzyka kredytowego	8
X.	Korzystanie z ECAI.....	12
XI.	Ryzyko operacyjne	12
XII.	Ekspozycje kapitałowe nieuwzględnione w portfelu handlowym.....	13
XIII.	Ekspozycje na ryzyko stopy procentowej przypisane pozycjom nieuwzględnionym w portfelu handlowym	14
XIV.	Wymogi kapitałowe na kwoty ekspozycji sekurytyzacyjnych ważone ryzykiem	14
XV.	Polityka w zakresie wynagrodzeń	14
XVI.	Informacja w zakresie ryzyka płynności i pozycji płynnościowej	15
XVII.	Informacja o spełnianiu przez członków Rady Nadzorczej i Zarządu wymogów określonych w art. 22aa Ustawy Prawo bankowe	20
XVIII.	Dźwignia finansowa	20
XIX.	Stosowane technik ograniczenia ryzyka kredytowego	21
XX.	Informacja o wynikach oceny adekwatności zakresu ogłaszanych informacji do skali i profilu ryzyka Banku	21
XXI.	Informacja w zakresie funkcjonowania systemu kontroli wewnętrznej	21

ZAŁĄCZNIKI:

- 1) Nr 1 - Strategia zarządzania ryzykiem w Banku Spółdzielczym w Mławie
- 2) Nr 2 - Oświadczenie Zarządu

I INFORMACJE OGÓLNE

1. Bank Spółdzielczy w Mławie zwany dalej Bankiem z siedzibą w Mławie, ul. Sądowa 3, 06-500 Mława, przedstawia informacje o charakterze jakościowym i ilościowym dotyczące profilu ryzyka Banku, funduszy własnych, wymogów kapitałowych, polityki w zakresie wynagrodzeń oraz innych informacji wg stanu na dzień 31.12.2016 roku.
2. Niniejsza informacja została sporządzona zgodnie z wymogami określonymi w:
  - 1) Rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013, zwanego dalej „Rozporządzeniem CRR”, z dnia 26 czerwca 2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych, zmieniającego rozporządzenie (UE) nr 648/2012 (część ósma),
  - 2) Ustawie Prawo bankowe,
  - 3) Zasadach Ładu Korporacyjnego dla instytucji nadzorowanych, wydanych uchwałą nr 218/2014 Komisji Nadzoru Finansowego (§ 31),
  - 4) Statucie Banku Spółdzielczego w Mławie.
3. Bank w zakresie ujawnianych informacji nie stosuje pominięcia informacji uznanych za:
  - 1) nieistotne - informacje nieistotne, to w opinii Banku informacje, których pominięcie lub nieprawidłowe ujawnienie nie powinno zmienić lub wpłynąć na ocenę lub decyzję użytkownika opierającego się na tych informacjach przy podejmowaniu decyzji ekonomicznych,
  - 2) zastrzeżone lub poufne - Bank uznaje informacje za zastrzeżone, jeżeli ich podanie do wiadomości publicznej w opinii Banku osłabiłoby jego pozycję konkurencyjną. Bank uznaje informacje za poufne, jeśli Bank zobowiązał się wobec klienta lub innego kontrahenta do zachowania poufności.
4. W przypadku pominięcia informacji, wiadomość o tym jest podawana w odpowiedniej części niniejszej Informacji.
5. Bank informuje, że niniejsza informacja z zastrzeżeniem ust. 6 obejmuje cały zakres ujawnianych informacji, określonych w części ósmej Rozporządzenia CRR. Ujawnienia informacji w innych dokumentach przez Bank wynika z art. 434 ust. 2 Rozporządzenia CRR.
6. Informacja na temat ogólnego profilu ryzyka została określona w informacji dodatkowej do Sprawozdania finansowego.
7. Niniejszy raport w pełni spełnia wymagania dyscypliny rynkowej.
8. Informacje ujęte w niniejszym dokumencie prezentowane są za okres od 01.01.2016 r. do 31.12.2016 r. (według stanu na koniec 2016 r.).
9. W 2016 roku BS w Mławie prowadził działalność w następujących placówkach:
  - Centrala w Mławie, ul. Sądowa 3, 06-500 Mława;
  - Oddział w Iłowie, ul. Wyzwolenia 17, 13-240 Iłowo - Osada;
  - Oddział w Szydłowie, ul. Mazowiecka 63, 06-516 Szydłowo.Działalność operacyjna prowadzona była również za pośrednictwem bankowości internetowej.
10. Według stanu na dzień 31.12.2016 roku Bank nie posiadał udziałów w podmiotach zależnych nie objętych konsolidacją.
11. Informacje o stopie zwrotu z aktywów:

na podstawie art. 111a ust. 1 Bank podaje do publicznej wiadomości stopę zwrotu obliczoną jako iloraz zysku netto i sumy bilansowej. Na dzień 31.12.2016 r. wyznaczona w ten sposób stopa zwrotu z aktywów wynosi: 0,55%.

II CELE I STRATEGIE W ZAKRESIE ZARZĄDZANIA RYZYKIEM

1. Zarządzanie ryzykiem w Banku odbywało się zgodnie ze „Strategią zarządzania ryzykiem w Banku Spółdzielczym w Mławie” zwaną dalej Strategią, przygotowaną przez Zarząd i zatwierdzoną przez Radę Nadzorczą Banku. Strategia była zgodna z założeniami długofalowymi, określonymi w „Strategii działania Banku Spółdzielczego w Mławie na lata 2015-2019” i podlega corocznemu przeglądowi zarządcemu i weryfikacji. Przegląd i

weryfikacja dokonywane były również w przypadku wystąpienia znaczących zmian wewnątrz lub w otoczeniu zewnętrznym Banku.

2. Strategia była powiązana również z innymi regulacjami o charakterze strategicznym, np. Strategią zarządzania i planowania kapitałowego, planami finansowymi, a także Politykami/Zasadami w zakresie zarządzania ryzykami.
3. Strategia zawierała cele definiujące apetyt na ryzyko Banku, rozumiany jako maksymalny, akceptowalny poziom ryzyka jaki może ponieść Bank.
4. Cele definiujące apetyt na ryzyko miały charakter wskaźników ilościowych, w tym limitów wewnętrznych, a także założeń dotyczących zasad zarządzania ryzykiem o charakterze jakościowym.
5. Szczegółowe informacje dotyczące procesu zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka, w tym określone cele, pomiar ryzyka, zakres i charakter systemów raportowania oraz zasady zabezpieczania, monitorowania, ograniczania ryzyka, a także stosowane rozwiązania organizacyjne (uprawnienia), określone zostały w Załączniku nr 1 do niniejszego dokumentu.
6. Zatwierdzone przez Zarząd oświadczenie na temat adekwatności ustaleń dotyczących zarządzania ryzykiem w Banku, dające pewność, że stosowane systemy zarządzania ryzykiem są odpowiednie z punktu widzenia profilu i strategii Banku zawarte zostały w Załączniku nr 2 do niniejszej informacji.
7. Członkowie Zarządu i Rady Nadzorczej Banku nie zajmowali stanowisk dyrektorskich w organach innych podmiotów.
8. Członków Zarządu powoływała zgodnie z przepisami prawa Rada Nadzorcza Banku. Członkowie Zarządu podlegali ocenie odpowiedniości, uwzględniającej kwalifikacje, doświadczenie i reputację. Zasady wyboru Członków Zarządu i ocen zawierała Procedura odpowiedniości Członków Zarządu.
9. Członków Rady Nadzorczej powoływało zgodnie z przepisami prawa Zebranie Przedstawicieli. Członkowie Rady Nadzorczej podlegali ocenie odpowiedniości, uwzględniającej kwalifikacje, doświadczenie i reputację. Zasady wyboru Członków Rady Nadzorczej i ocen zawierała procedura Ocena kwalifikacji członków Rady Nadzorczej oraz Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Mławie.
10. Bank, z uwagi na skalę działalności nie stosował strategii zróżnicowania w zakresie wyboru członków Zarządu oraz Rady Nadzorczej.
11. Bank z uwagi na skalę działania nie tworzył w obrębie Rady Nadzorczej komitetu ds. ryzyka.
12. Przepływ informacji dotyczącej ryzyka kierowanej do Zarządu oraz Rady Nadzorczej w Banku był sformalizowany i objęty odpowiednią „Instrukcją sporządzania informacji zarządczej w Banku Spółdzielczym w Mławie”, definiującą: częstotliwość, zakres, odbiorców i terminy sporządzania raportów i sprawozdań dotyczących ryzyka. Systemem informacji zarządczej były objęte wszystkie rodzaje ryzyka uznawane przez Bank za istotne. Zakres i częstotliwość raportowania była dostosowana do skali narażenia na ryzyko, a także zmienności ryzyka zapewniając możliwość podejmowania decyzji, oraz odpowiedniej reakcji w przypadku zmiany ekspozycji na ryzyko.

III. ZAKRES KONSOLIDACJI OSTROŻNOŚCIOWEJ

Bank nie posiadał podmiotów zależnych, w związku z powyższym nie dokonywał konsolidacji do celów rachunkowości i regulacji ostrożnościowych.

IV FUNDUSZE WŁASNE

1. Bank przyjmuje strategię bezpiecznego funkcjonowania, opartą na utrzymywaniu rozmiarów działalności obciążonej ryzykiem na poziomie adekwatnym do posiadanych funduszy własnych.

Wysokość funduszy własnych Banku od 01.01.2014 r. wyliczana jest zgodnie z przepisami rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 z dnia 26.06.2013 r. w sprawie wymogów ostrożnościowych dla instytucji kredytowych i firm inwestycyjnych (CRR) i dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/36/UE z dnia 26.06.2013 r. w sprawie warunków dopuszczenia instytucji kredytowych do działalności oraz nadzoru ostrożnościowego nad instytucjami kredytowymi i firmami inwestycyjnymi (CRD IV). Główne zmiany uwzględniające stanowisko Komisji Nadzoru Finansowego, co do sposobu zaliczenia do kapitału uznanego, polegały na:

- 1) uznaniu funduszu udziałowego wg stanu na 31.12.2011 r. z uwzględnieniem stopniowej amortyzacji, w 2014 roku stawka wynosiła 20%, w 2015 roku stawka wynosiła 10%, a w 2016 roku wynosiła 10%;
- 2) przyjęciu 60% funduszu z aktualizacji wyceny majątku trwałego, po uwzględnieniu 40% amortyzacji;

W celu przejrzystości danych zawartych w poniższej tabeli zakres ujawnień ograniczono do pozycji niezerowych.

Struktura funduszy własnych Banku Spółdzielczego w Mławie

WYSZCZEGÓLNIENIE	Wykonanie na 31.12.2016w złotych
Fundusze własne ogółem dla współczynnika wypłacalności	10 077 578,43
Kapitał Tier 1	10 077 578,43
Kapitał podstawowy Tier 1	10 077 578,43
Fundusz udziałowy (100%) - informacja dodatkowa, nie sumuje się do funduszy	415 092,25
w tym zaliczany do kapitału podstawowego	249 055,35
Kapitał rezerwowy (fundusz zasobowy i rezerwowy)	9 672 890,70
Skumulowane inne całkowite dochody (kapitał z aktualizacji wyceny)	277 837,30
(-) Inne wartości niematerialne i prawne	-11 070,00
Inne korekty w okresie przejściowym w kapitale podstawowym Tier 1 (np. amortyzacja kapitału z aktualizacji wyceny ze znakiem (-))	-111 134,92
Kapitał dodatkowy Tier 1	0,00
Kapitał Tier 2	0,00
Łączna kwota ekspozycji na ryzyko, w tym:	43 024 007,59
Łączna kwota ekspozycji na ryzyko kredytowe - kwota ekspozycji ważonej ryzykiem po zastosowaniu współczynnika wsparcia MŚP	37 992 995,09
Łączna kwota ekspozycji na ryzyko operacyjne	5 031 012,50
Współczynnik kapitału podstawowego Tier I	23,42%
Współczynnik kapitału Tier I	23,42%
Całkowity współczynnik kapitałowy	23,42%

2. Bank nie dokonywał sekurytyzacji aktywów.

V Wymogi kapitałowe

1. Bank dostosowywał wielkość funduszy własnych do poziomu i rodzaju ryzyka na jakie był narażony oraz charakteru, skali i złożoności prowadzonej działalności. W tym celu w Banku opracowany był i wdrożony proces oceny adekwatności kapitałowej, który służył utrzymaniu

- funduszy własnych na poziomie adekwatnym do profilu i poziomu ryzyka ponoszonego przez Bank.
2. Bank prowadził wewnątrzbankowy proces oceny adekwatności kapitału wewnętrznego, na który składają się:
    - 1) określenie polityki zarządzania ryzykiem i kapitałem;
    - 2) identyfikacja wszystkich rodzajów ryzyka występujących w działalności Banku i określenie istotnych rodzajów ryzyka;
    - 3) kwantyfikacja i agregacja ryzyka;
    - 4) oszacowanie oraz alokacja kapitału wewnętrznego;
    - 5) monitoring i kontrola ryzyka oraz kapitału wewnętrznego.
  3. „Zasady szacowania kapitału wewnętrznego w Banku Spółdzielczym w Mławie”, zwane dalej zasadami, obejmują zagadnienia związane z przekształceniem miar ryzyka w wymogi kapitałowe.
  4. Niniejsza procedura jest ściśle powiązana z obowiązującą w Banku strategią zarządzania i planowania kapitałowego.
  5. Proces oceny adekwatności kapitału wewnętrznego podlega weryfikacji co najmniej raz w roku i jest zatwierdzany przez Zarząd i Radę Nadzorczą Banku.
  6. Bank oblicza kapitał wewnętrzny na poszczególne rodzaje ryzyka uznane za istotne:
    - 1) ryzyko kredytowe;
    - 2) ryzyko operacyjne;
    - 3) ryzyko koncentracji;
    - 4) ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej;
    - 5) ryzyko płynności,
    - 6) ryzyko kapitałowe.
  7. Uznane za istotne ryzyko braku zgodności Bank pokrywa kapitałem wewnętrznym obliczonym dla ryzyka operacyjnego.
  8. Przy obliczaniu dodatkowych wymogów kapitałowych na poszczególne rodzaje ryzyka przyjmuje się następujące założenia:
    - 1) kapitał wewnętrzny na poszczególne rodzaje ryzyka będzie obliczany jako koszt lub utracony przychód (za wyjątkiem ryzyka koncentracji), który może się pojawić w wyniku zaistnienia sytuacji nieoczekiwanej;
    - 2) koszt lub utracony przychód, o którym mowa w pkt 1, obliczany jest na podstawie testów warunków skrajnych, które Bank przeprowadza dla poszczególnych rodzajów ryzyka uznanych za istotne;
    - 3) część lub całość kwoty, o której mowa w pkt 2, Bank może zabezpieczyć z wyniku finansowego zaplanowanego na dany rok obrotowy;
    - 4) poziom akceptowalnej straty lub utraconego przychodu Bank wyznacza (jako procent funduszy własnych Banku) w oparciu o następujące przesłanki:
      - a) wysokość planowanego wyniku finansowego na rok obrotowy, w którym aktualizujemy niniejsze zasady,
      - b) poziom łącznego współczynnika kapitałowego,
      - c) plany kapitałowe;
    - 5) dodatkowym wymogiem kapitałowym dla poszczególnych rodzajów ryzyka (za wyjątkiem ryzyka koncentracji i ryzyka operacyjnego) będzie kwota, o jaką koszt lub utracony przychód przekroczy akceptowalny poziom ryzyka, o którym mowa w pkt 4.
  9. Za łączną kwotę ekspozycji na ryzyko przyjmuje się sumę łącznej kwoty ekspozycji na:
    - 1) ryzyko kredytowe według metody standardowej;
    - 2) ryzyko operacyjne według metody wskaźnika bazowego.
  10. Kwoty ekspozycji ważonych ryzykiem tj. 8% kwot ekspozycji ważonych ryzykiem dla każdej kategorii ekspozycji określonej w art. 112, obliczone zgodnie z zapisami części trzeciej, tytuł II rozdział 2 Rozporządzenia CRR zawiera poniższa tabela.

Kwoty stanowiące 8% ekspozycji ważonych ryzykiem w Banku Spółdzielczym w Mławie

Lp.	Klasa ekspozycji	Wymóg kapitałowy w złotych
1.	Ekspozycje wobec rządów centralnych lub banków centralnych	0
2.	Ekspozycje wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych	0
3.	Ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego	665,92
4.	Ekspozycje wobec instytucji	0
5.	Ekspozycje wobec przedsiębiorstw	974.127,00
6.	Ekspozycje detaliczne	11.361,66
7.	Ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	1.906.224,87
8.	Ekspozycje kapitałowe	77.575,52
9.	Inne pozycje	69.484,64
10.	RAZEM	3.039.439,61

11. Poziom minimalnych wymogów kapitałowych na poszczególne rodzaje ryzyka w zł według stanu na dzień 31.12.2016 r. zawiera poniższa tabela.

Lp.	Wyszczególnienie	Kwota w zł
1.	Ryzyko kredytowe	3.039.439,61
2.	Ryzyko rynkowe	0
3.	Ryzyko operacyjne	402.481,00
RAZEM		3.441.920,61

12. Poniższe zestawienie przedstawia poziom wewnętrznych wymogów kapitałowych na poszczególne rodzaje ryzyka.

Wyszczególnienie	Kwota w tys. zł
1. ryzyko płynności	0
2. ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej	1 040 049,00
3. ryzyko koncentracji zaangażowań	0
4. ryzyko kapitałowe	0
RAZEM	1.040.049,00

VI. Ekspozycje na ryzyko kredytowe kontrahenta

Na dzień 31.12.2016 r. Bank nie posiadał ekspozycji na ryzyko kredytowe kontrahenta.

VII. BUFORY KAPITAŁOWE

Tabela poniżej przedstawia ujawnienia w zakresie bufora antycyklicznego na dzień 31.12.2016 r.

Kwota specyficznego dla instytucji bufora antycyklicznego		
1	Łączna kwota ekspozycji na ryzyko	43 024 007,59

2	Specyficzny dla instytucji wskaźnik bufora antycyklicznego	0
3	Wymóg w zakresie specyficznego dla instytucji bufora antycyklicznego	0

VIII. WSKAŹNIKI GLOBALNEGO ZNACZENIA SYSTEMOWEGO

Na dzień 31.12.2016 r. Bank nie należał do banków systemowo ważnych.

IX. KOREKTY Z TYTUŁU RYZYKA KREDYTOWEGO

Stosowane w rachunkowości definicje pozycji przeterminowanych i o utraconej jakości

1. Do klas ekspozycji których dotyczy niewykonanie zobowiązania Bank zalicza ekspozycje, w przypadku których występuje przynajmniej jedna z poniższych przesłanek:
  - 1) istnieje małe prawdopodobieństwo wywiązania się dłużnika ze zobowiązań wobec Banku;
  - 2) okres przeterminowania jest dłuższy niż 90 dni oraz przeterminowana kwota przekracza:
    - a) w przypadku ekspozycji detalicznych - 500 zł;
    - b) w przypadku pozostałych klas ekspozycji - 3000 zł.
2. Należności zagrożone (z rozpoznaną utratą wartości) to ekspozycje kredytowe zakwalifikowane do kategorii podwyższonego ryzyka: poniżej standardu, wątpliwe i stracone, o których mowa w przepisach dotyczących zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków. Definicja ta stosowana była dla celów rachunkowości.

Opis strategii przyjętych w celu określenia korekt z tytułu szczególnego i ogólnego ryzyka kredytowego

1. Opis strategii przyjętych w celu określenia korekt z tytułu szczególnego i ogólnego ryzyka kredytowego określają „Zasady klasyfikacji ekspozycji kredytowych i tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków dla Uczestników Systemu Ochrony SGB”.
2. Bank tworzy rezerwy na ryzyko związane z działalnością banków zwane dalej „rezerwami celowymi” zgodnie z zasadami określonymi w:
  - 1) Ustawie z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 1047 z późn. zm.);
  - 2) Rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 1 października 2010 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości banków (t.j. Dz. U. z 2013 r., poz. 329);
  - 3) Rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 2066);
  - 4) polityce rachunkowości Banku;
  - 5) Zasady klasyfikacji ekspozycji kredytowych i tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków dla Uczestników Systemu Ochrony SGB.
3. Bank tworzy rezerwy celowe, w ciężar kosztów, w odniesieniu do ekspozycji kredytowych zaklasyfikowanych do:
  - 1) kategorii „normalne” - w zakresie ekspozycji kredytowych wynikających z pożyczek i kredytów detalicznych;
  - 2) kategorii „pod obserwacją”;
  - 3) grupy „zagrożone” - w tym do kategorii „poniżej standardu”, „wątpliwe” lub „stracone”.
4. Bank nie tworzy rezerw celowych dotyczących ekspozycji kredytowych stanowiących udzielone zobowiązania pozabilansowe w przypadku, gdy postanowienia umowy:
  - 1) gwarantują Bankowi swobodę w podjęciu decyzji o uruchomieniu środków w ramach zobowiązania lub
  - 2) uzależniają uruchomienie środków w ramach zobowiązania od terminowej obsługi już wykorzystanej części i niebudzącej obaw sytuacji ekonomiczno-finansowej dłużnika w przypadku, gdy wymagane jest stosowanie tego kryterium, lub
  - 3) uzależniają uruchomienie środków w ramach zobowiązania od złożenia zabezpieczeń, umożliwiających pomniejszenie podstawy tworzenia rezerw celowych o kwotę

odpowiadającą uruchamianym środkom lub klasyfikowanie ekspozycji kredytowej do kategorii „normalne”.

5. Rezerwy celowe na ryzyko związane z ekspozycjami kredytowymi wynikającymi z pożyczek i kredytów detalicznych, zaklasyfikowanymi do kategorii „normalne”, tworzy się w wysokości co najmniej wymaganego poziomu rezerw, stanowiącego 1,5% podstawy tworzenia rezerw celowych.
6. Rezerwy celowe na ryzyko związane z ekspozycjami kredytowymi zaklasyfikowanymi do kategorii „pod obserwacją” oraz grupy „zagrożonych” tworzy się, na podstawie indywidualnej oceny ryzyka obciążającego daną ekspozycję, jednak w wysokości co najmniej wymaganego poziomu rezerw, stanowiącego w relacji do podstawy tworzenia rezerw celowych:
  - a) 1,5% – w przypadku kategorii „pod obserwacją”,
  - b) 20% – w przypadku kategorii „poniżej standardu”,
  - c) 50% – w przypadku kategorii „wątpliwe”,
  - d) 100% – w przypadku kategorii „stracone”.
7. Podstawę tworzenia rezerw celowych stanowi wartość bilansowa ekspozycji kredytowej bez uwzględnienia już utworzonych rezerw celowych, ale z uwzględnieniem przewidywanej, w związku z restrukturyzacją zadłużenia, kwotą umorzenia części ekspozycji kredytowej.
8. Ekspozycje kredytowe klasyfikuje się na podstawie:
  - 1) kryterium terminowości spłaty kapitału lub odsetek w odniesieniu do:
    - a) ekspozycji kredytowych wobec Skarbu Państwa,
    - b) ekspozycji kredytowych wobec osób fizycznych, udzielonych na cele niezwiązane z działalnością gospodarczą lub prowadzeniem gospodarstwa rolnego;
  - 2) dwóch niezależnych od siebie kryteriów:
    - a) terminowości spłaty kapitału lub odsetek,
    - b) sytuacji ekonomiczno-finansowej dłużnika, w odniesieniu do pozostałych ekspozycji kredytowych.
9. Ekspozycje kredytowe według wyceny bilansowej (po korektach rachunkowych) na dzień 31.12.2016 roku, bez uwzględnienia skutków ograniczania ryzyka kredytowego oraz średnią kwotą ekspozycji w okresie od 31.12.2015 roku do 31.12.2016 roku w podziale na klasy przedstawia poniższe zestawienie (dane w zł) .

Lp	Wyszczególnienie	Stan na dzień 31.12.2016 r.	Średnia kwota w okresie od 31.12.2015 r. do 31.12.2016 r.
1	Ekspozycje wobec rządów centralnych lub banków centralnych	316 421	299 989
2	ekspozycje wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych	0	0
3	ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego	16 648	23 705
4	Ekspozycje wobec instytucji	24 097 489	19 292 651
5	Ekspozycje wobec przedsiębiorstw	15 456 010	15 852 861
6	ekspozycje detaliczne	189 361	203 759
7	Ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	30 167 560	29 432 106
8	Ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	0	0
9	Ekspozycje kapitałowe	969 694	970 988
10	inne pozycje	1 548 778	2 484 622
	RAZEM	72 771 961	68 560 681

Bank przyjmuje, iż klasy ekspozycji kredytowych, które stanowią przynajmniej 30% łącznej kwoty ekspozycji kredytowych wyznaczają istotne klasy ekspozycji. Do istotnych klas ekspozycji zaliczane są zatem ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach.

10. Bank w swoich analizach nie uwzględniał ryzyka geograficznego, ponieważ Bank funkcjonuje na terenie jednego obszaru geograficznego, określonego w Statucie Banku.

11. Struktura zaangażowania Banku wobec poszczególnych sektorów w rozbiciu na kategorie klasyfikacji ekspozycji

1) struktura zaangażowania Banku wobec sektora finansowego według typu kontrahenta według stanu na dzień 31.12.2016 r

Lp.	Typ kontrahenta	Wartość w zł
1.	Banki	24.327.025
	Należności normalne	24.327.025
	Należności pod obserwacją	
	Należności zagrożone	
2.	Pozostałe instytucje pośrednictwa finansowego	1.303.510
	Należności normalne	
	Należności pod obserwacją	
	Należności zagrożone	
Razem zaangażowanie w sektorze finansowym		25.630.535

2) struktura zaangażowania Banku wobec sektora niefinansowego według typu kontrahenta według stanu na dzień 31.12.2016 r (wartość nominalna)

Lp.	Typ kontrahenta	Wartość w zł.
1.	Przedsiębiorstwa i spółki prywatne oraz spółdzielnie	561 392
	Należności normalne	561 392
	Należności pod obserwacją	0
	Należności zagrożone	0
2.	Przedsiębiorcy indywidualni	697 205
	Należności normalne	697 205
	Należności pod obserwacją	0
	Należności zagrożone	0
3.	Osoby prywatne	3 941 300
	Należności normalne	3 941 300
	Należności pod obserwacją	0,00
	Należności zagrożone	0,00
4.	Rolnicy indywidualni	39 333 498
	Należności normalne	39 333 498
	Należności pod obserwacją	0
	Należności zagrożone	0
Razem zaangażowanie w sektorze niefinansowym		44 533 395

3) struktura zaangażowania Banku wobec sektora budżetowego w rozbiciu na kategorie należności według stanu na dzień 31.12.2016 r

Wyszczególnienie	Wartość w zł
Należności normalne	0
Należności pod obserwacją	0
Należności zagrożone	0
Razem zaangażowanie w sektorze budżetowym	0

4) Struktura zaangażowania Banku w poszczególnych branżach w rozbiciu na kategorie należności według stanu na dzień 31.12.2016 roku przedstawia poniższa tabela

Lp	Branże	Wartość w zł
1.	Rolnictwo	39 668 293
	Należności normalne	39 668 293

	Należności pod obserwacją	0
	Należności zagrożone	0
2.	Budownictwo	237 604
	Należności normalne	237 604
	Należności pod obserwacją	0
	Należności zagrożone	0
3.	Handel	202 346
	Należności normalne	202 346
	Należności pod obserwacją	0
	Należności zagrożone	0
4.	Transport	155 804
	Należności normalne	155 804
	Należności pod obserwacją	
	Należności zagrożone	
5.	Pozostałe usługi	1 303 510
	Należności normalne	1 303 510
	Należności pod obserwacją	0
	Należności zagrożone	0
Razem zaangażowanie w sektorze niefinansowym		41 567 5547

12. Strukturę ekspozycji według okresów zapadalności dla wszystkich ekspozycji z podziałem na kategorię ekspozycji wraz dodatkowymi szczegółowymi podziałami w stosownych przypadkach. Z uwagi na brak możliwości przedstawienia danych z podziałem na kategorie ekspozycji, poniższe dane przedstawiono według typu kontrahenta (wg wartości nominalnej).

dane w zł

	Bez określonego terminu	Do 1 miesiąca	1-3 m-cy	3-6 m-cy	6-12 m-cy	1-2 lat	2-5 lat	5-10 lat	10-20 lat	Pow. 20 lat	RAZEM
Należności od sektora finansowego	2.854.612	21 499 793	55 030	83 470	170 180	442 980	524 470				25 630 535
Należności od sektora niefinansowego	328 380	325 665	1 461 206	1 895 482	3 490 656	7 806 572	15 148 318	11 095 595	2 856 107	125 414	44 533 395
Należności od sektora instytucji rządowych i samorządowych	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
RAZEM	3 182 992	21 825 458	1 516 236	1 978 952	3 660 836	8 249 552	15 672 788	11 095 595	2 856 107	125 414	70 163 930

13. Według stanu na dzień 31.12.2016 r. nie występowały należności z rozpoznaną utratą wartości i przeterminowane.
14. Omówienie uzgodnienia zmian stanów korekt wartości i rezerw z tytułu ekspozycji z rozpoznaną utratą wartości, obejmujące:
- opis rodzajów korekt wartości i rezerw,

Należności z rozpoznaną utratą wartości są to ekspozycje kredytowe zakwalifikowane do grupy należności zagrożonych.

Odpis aktualizujący z tytułu utraty wartości (rezerwa celowa) jest to nadwyżka wartości bilansowej danego składnika aktywów nad jego wartością odzyskiwaną. W Banku Spółdzielczym w Mławie, stosującym Polskie Zasady Rachunkowości, jest to utworzona rezerwa celowa.

Efektywna stopa procentowa oznacza stopę, za pomocą której następuje zdyskontowanie do bieżącej wartości związanych z instrumentem finansowym przyszłych przepływów pieniężnych oczekiwanych w okresie do terminu wymagalności, a w przypadku instrumentów o zmiennej stopie procentowej - do terminu następnego oszacowania przez rynek poziomu odniesienia. Efektywna stopa procentowa stanowi wewnętrzną stopę zwrotu składnika aktywów lub zobowiązania finansowego za dany okres. Przy wyliczeniu skumulowanej kwoty dyskonta aktywów finansowych i zobowiązań finansowych za pomocą efektywnej stopy procentowej uwzględnia się wszelkie opłaty płacone lub otrzymywane przez strony kontraktu.

- b. Stan rezerw celowych na początek i koniec roku obrotowego 2016 oraz ich zmiany przedstawia poniższa tabela:

Kategorie należności	Stan na początek roku obrotowego	Zwiększenia rezerw (utworzenie)	Rozwiązanie rezerw	Stan na koniec roku obrotowego
Należności pod obserwacją	0	0	0	0
Należności poniżej standardu	0	0	0	0
Należności wątpliwe	0	0	0	0
Należności stracone	0	0	0	0
RAZEM	0	0	0	0

- c. Z uwagi na to iż w Banku nie występowały w 2016 roku ekspozycje z rozpoznaną utratą wartości - efektywna stopa procentowa dla należności z rozpoznaną utratą wartości wynosiła 0zł

X. KORZYSTANIE Z ECAI - ZEWNĘTRZNYCH INSTYTUCJI OCENY WIARYGODNOŚCI KREDYTOWEJ

Nie dotyczy - Bank nie korzystał z usług zewnętrznej firmy ratingowej.

XI. RYZYKO OPERACYJNE

Ryzyko operacyjne w Banku zdefiniowane jest jako możliwość wystąpienia straty wynikającej z niedostosowania lub zawodności procesów wewnętrznych, ludzi i systemów lub ze zdarzeń zewnętrznych; definicja ta obejmuje ryzyko prawne.

1. Bank nie stosował zaawansowanych metod pomiaru, wyliczał wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego metodą podstawowego wskaźnika (BIA).
2. Wymóg kapitałowy z tytułu ryzyka operacyjnego wynosił 402.481 zł.
3. W 2016 roku nie zarejestrowano strat z tytułu zdarzeń ryzyka operacyjnego.
4. W 2016 roku nie stwierdzono istotnych zdarzeń ryzyka operacyjnego.
5. Proces zarządzania ryzykiem operacyjnym w Banku obejmował:
  - 1) identyfikację procesów, a w ich ramach:
    - a) procesów krytycznych,
    - b) procesów kluczowych;
  - 2) identyfikację ryzyka;
  - 3) pomiar i ocenę ryzyka;
  - 4) stosowanie narzędzi redukcji ryzyka;
  - 5) monitorowanie ryzyka, w tym:
    - a) raportowanie zdarzeń i incydentów,
    - b) monitorowanie poziomu wyznaczonych limitów wewnętrznych,

c) analizę kluczowych wskaźników ryzyka (KRI).

6. W przypadku konieczności podejmowane są działania ograniczające ryzyko obejmujące zmianę procesów wewnętrznych banku, organizacji wewnętrznej, sposobu dokonywania kontroli wewnętrznej, a także organizacji odpowiednich szkoleń dla pracowników.
7. Informacja o kwocie strat brutto (potencjalnych i rzeczywistych) oraz o kwocie strat rzeczywistych poniesionych przez Bank prezentuje poniższa tabela.

Rodzaje / kategorie ryzyka operacyjnego	kwota strat brutto	Suma strat faktycznie poniesionych przez Bank
1. Oszustwa wewnętrzne	0	0
2. Oszustwa zewnętrzne	0	0
3. Zasady dotyczące zatrudnienia i bezpieczeństwa w miejscu pracy	0	0
4. Klienci, produkty i praktyki operacyjne	0	0
5. Szkody związane z aktywami rzeczowymi	0	0
6. Zakłócenia działalności banku i awarie systemu	0	0
7. Wykonywanie transakcji, dostawa i zarządzanie procesami operacyjnymi	0	0
RAZEM		

XII. Ekspozycje kapitałowe nieuwzględnione w portfelu handlowym

1. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży, nie notowane na giełdzie, według stanu na dzień 31.12.2016 roku przedstawia poniższe zestawienie.

Lp	Rodzaj ekspozycji	Ilość akcji	Wartość akcji w złotych	Sposób wyceny
1.	Akcje SGB-Bank S.A. (seria AD)	2.552	255.200,00	Cena nabycia
2.	Akcje SGB-Bank S.A.		71.456,00	Różnica pomiędzy ceną nominalną a ceną emisyjną
3.	Akcje SGB-Bank S.A. (seria AF)	1.100	110.000,00	Cena nabycia
4.	Akcje SGB-Bank S.A. (seria AG)	277	27.700,00	Cena nabycia
5.	Akcje SGB – Bank S.A. (seria AI)	224	224.000,00	Cena nabycia
6.	Akcje SGB – Bank S.A. (seria AJ)	100	100.000,00	Cena nabycia
	RAZEM	4.153	788.356,00	
	Udział w Spółdzielczym Systemie Ochrony SGB		1 000,00	

2. Bankowe papiery wartościowe wg stanu na dzień 31.12.2016 roku przedstawiono w poniższej tabeli:

Lp	Wyszczególnienie	Ilość	Wartość bilansowa w zł.
----	------------------	-------	-------------------------

1.	BPW SGB- Bank S.A.	18	180.000,00
----	--------------------	----	------------

3. Bank nie posiadał ekspozycji z tytułu instrumentów będących przedmiotem obrotu giełdowego.
4. W Banku nie wystąpiły zrealizowane zyski lub straty z tytułu sprzedaży i likwidacji oraz niezrealizowane zyski lub straty z aktualizacji wyceny oraz wszelkie takie kwoty ujęte w funduszach własnych.

XIII. Ekspozycje na ryzyko stopy procentowej przypisane pozycjom nieuwzględnionym w portfelu handlowym

1. Zasady zarządzania ryzykiem stopy procentowej zostały opisane w Instrukcji zarządzania ryzykiem stopy procentowej w Banku Spółdzielczym w Mławie.
2. Bank dokonuje pomiaru ryzyka stopy procentowej z miesięczną częstotliwością. Wyniki pomiaru wraz ze stosownym opisem oraz komentarzem w formie analizy przekazywane są:
  - 1) co miesiąc Zarządowi Banku,
  - 2) co kwartał Radzie Nadzorczej Banku.
3. Testy warunków skrajnych przeprowadzane są w związku z dokonywaną oceną potencjalnego wpływu na sytuację finansową banku dużych zmian parametrów rynkowych lub zmian w profilu ryzyka banku. Stanowią one narzędzie diagnostyczne oceniające stabilność przychodów banku w sytuacjach niekorzystnych.
Bank kwartalnie przeprowadza test warunków skrajnych dla ryzyka stopy procentowej obejmujący założenie szokowej zmiany stóp procentowych o 200 punktów bazowych, w zakresie ryzyka przeszacowania i ryzyka bazowego łącznie.
Zmiana wyniku odsetkowego w okresie 12 miesięcy na skutek szokowego spadku stóp procentowych tj. o 200 punktów bazowych, wyniosła 1.428.036 zł.

XIV. Wymogi kapitałowe na kwoty ekspozycji sekurytyzacyjnych ważne ryzykiem

Bank nie posiadał pozycji sekurytyzacyjnych.

XV. Polityka w zakresie wynagrodzeń

1. Zasady polityki wynagradzania zawierają następujące procedury wewnętrzne:
  - 1) „Polityka zmiennych składników wynagradzania osób zajmujących stanowiska kierownicze w Banku Spółdzielczym w Mławie” – zatwierdzona Uchwałą Nr 38/2015 Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Mławie z dnia 18 grudnia 2015 roku,.
  - 2) „Regulamin wynagradzania Członków Zarządu w Banku Spółdzielczym w Mławie” - zatwierdzony Uchwałą Nr 39/2015 Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Mławie z dnia 18 grudnia 2015 roku.
2. Polityka wynagrodzeń przygotowywana była przez Zarząd i zatwierdzana przez Radę Nadzorczą Banku.
3. Rada Nadzorcza omawiała zagadnienia dotyczące polityki wynagrodzeń w 2016 roku jeden raz.
4. Z uwagi na skalę działalności Banku Rada Nadzorcza nie powołała komitetu ds. wynagrodzeń. Bank nie korzystał z konsultanta zewnętrznego w zakresie ustalania polityki w zakresie wynagrodzeń.
5. Informacją dotyczącą polityki zmiennych składników wynagrodzeń zostali objęci Członkowie Zarządu.
6. Zmienne składniki wynagrodzeń obejmują premie roczne przyznawane Członkom Zarządu przez Radę Nadzorczą – w 2016 roku nie została wypłacona premia roczna.
7. Kryteria ilościowe oceny efektów pracy obejmują następujące wskaźniki Banku do założonego planu ekonomiczno-finansowego:
  - 1) zysku netto,
  - 2) współczynnika kapitałowego Tier 1,
  - 3) jakości portfela kredytowego.

8. Kryteria jakościowe to:
  - 1) uzyskanie absolutorium w okresie oceny,
  - 2) brak wyroków skazujących za nadużycia finansowe,
  - 3) ogólna dobra ocena przez Radę Nadzorczą realizacji zadań zawartych w planie ekonomiczno-finansowym w okresach objętych oceną.
9. Ocena wyników wyrażonych w/w kryteriami dokonywana była raz w roku. Roczna ocena uwzględniana była w ocenie wyników za okres trzyletni, tj. rok miniony i 2 lata poprzednie.
10. Bank nie stosuje polityki odroczenia płatności i wynagradzania w postaci nabywania uprawnień do papierów wartościowych, a także innych świadczeń niepieniężnych.
11. Zagregowane informacje dotyczące wynagrodzenia Zarządu (3 osoby):
  - 1) Składniki stałe (wynagrodzenie zasadnicze) - 415.140,00 zł,
  - 2) Składniki zmienne (Premia roczna) - 0,00 zł.
12. W 2016 roku żaden z Członków Zarządu nie otrzymał wynagrodzenia w wysokości co najmniej 1 mln EUR.
13. W 2016 roku żaden z Członków Zarządu nie podjął ani też nie zakończył zatrudnienia w Banku.

XVI. INFORMACJA W ZAKRESIE RYZYKA PŁYNNOŚCI I POZYCJI PŁYNNOŚCIOWEJ

Jednym z głównych celów strategicznych w zakresie zarządzania płynnością finansową jest pełne zabezpieczenie jego płynności, minimalizacja ryzyka utraty płynności przez Bank w przyszłości oraz optymalne zarządzanie nadwyżkami środków finansowych.

Cel ten jest realizowany poprzez zarządzanie ryzykiem płynności obejmujące podstawowe kierunki działań, tj.:

- zapewnienie odpowiedniej struktury aktywów, ze szczególnym uwzględnieniem aktywów długoterminowych,
- podejmowanie działań (w tym działań marketingowych) w celu utrzymania odpowiedniej do skali działalności stabilnej bazy depozytowej,
- utrzymanie nadzorczych miar płynności.

Zarządzanie ryzykiem płynności obejmuje płynność złotową, pozycje bilansowe i pozabilansowe we wszystkich horyzontach czasowych i obejmuje wszystkie komórki i jednostki organizacyjne.

1. Rola i zakres odpowiedzialności jednostek biznesowych oraz komitetów zaangażowanych w zarządzanie ryzykiem płynności

W Banku nie funkcjonują komitety dedykowane zarządzaniu ryzykiem płynności.

Ze względu na wielkość i skalę działalności Banku oraz dla zachowania zasady proporcjonalności, a zarazem zapewnienia rozdzielności funkcji biznesowych od funkcji zarządzania i monitorowania, w Banku rolę zarządzania i oceny na najwyższych szczeblach pełni Rada Nadzorcza i Zarząd Banku opierając się na danych przedstawianych przez komórkę monitorującą poziom ryzyka oraz komórkę zarządzającą środkami – odpowiedzialną przede wszystkim za zachowanie płynności bieżącej i krótkoterminowej.

W procesie zarządzania ryzykiem płynności w Banku uczestniczą:

- 1) Rada Nadzorcza – jako organ nadzorujący i oceniający proces zarządzania ryzykiem płynności w skali Banku, zatwierdza cele strategiczne i politykę zarządzania ryzykiem płynności, ocenia adekwatność i skuteczność procesu,
- 2) Zarząd – jako organ zapewniający skuteczne działanie systemu zarządzania ryzykiem płynności zatwierdza zasady zarządzania ryzykiem płynności, odpowiada za utrzymanie ryzyka płynności na poziomie nie przekraczającym poziomu akceptowalnego przez Radę Nadzorczą,
- 3) Wiceprezes Zarządu do spraw finansowych – nadzorujący komórkę zarządzającą,
- 4) Księgowy - jako komórka odpowiedzialna za lokowanie nadwyżek środków finansowych w ramach Zrzeszenia,
- 5) Obszar Operacji Finansowych – jako komórka odpowiedzialna za utrzymanie środków na rachunku bieżącym w Banku Zrzeszającym w ilości zapewniającej wywiązywanie się z bieżących i przyszłych zobowiązań Banku oraz utrzymanie rezerwy obowiązkowej na wymaganym przepisami NBP poziomie,

- 6) Stanowisko do spraw ryzyk i analiz ekonomicznych – będący komórką monitorującą ryzyko płynności wykonujące zadania związane m.in. z:
  - a) okresowym weryfikowaniem i aktualizowaniem procedur z zakresu ryzyka płynności, w tym weryfikowaniem i aktualizowaniem metod pomiaru ryzyka płynności oraz poziomu limitów oraz zapewnieniem zgodności ww. procedur ze strategią działania Banku i strategią zarządzania ryzykiem,
  - b) dokonywaniem pomiaru i monitorowaniem poziomu ryzyka, przeprowadzaniem testów warunków skrajnych, pogłębioną analizą płynności długoterminowej, monitorowaniem stopnia wykorzystania limitów,
  - c) oceną nowych produktów bankowych w zakresie potencjalnego wpływu na ryzyko płynności,
  - d) sporządzaniem raportów dla Zarządu,
- 7) Pracownicy w ramach zadań im przypisanych.

2. Sposób pozyskiwania finansowania działalności

Bank opierał swoją działalność głównie na obsłudze klientów sektora niefinansowego i lokalnych budżetów terenowych. Środki pozyskane od ww. klientów stanowiły główne źródło finansowania działalności Banku. Depozyty gospodarstw domowych stanowiły największą i najbardziej stabilną grupę depozytów i były głównym źródłem finansowania działalności w perspektywie długoterminowej. W 2016 roku Bank nie wykorzystywał dodatkowych źródeł pozyskania środków w postaci pozyskania środków z Banku Zrzeszającego.

3. Stopień scentralizowania funkcji skarbowych i funkcji zarządzania płynnością

Funkcje skarbowe w Banku były wykonywane przez komórkę zarządzającą, a funkcje zarządzania płynnością były wykonywane przez komórkę monitorującą i były one w pełni scentralizowane..

4. Zasady funkcjonowania w ramach zrzeszenia

Bank Spółdzielczy w Mławie jest zrzeszony w Zrzeszeniu SGB Banku S.A. w Poznaniu oraz jest uczestnikiem Spółdzielczego Systemu Ochrony SGB (SSO).

Bank na podstawie Umowy Zrzeszenia i Umowy uczestnictwa w SSO jest zobowiązany do przestrzegania wewnętrznych przepisów Banku Zrzeszającego oraz SSO w zakresie utrzymania wewnętrznych norm płynności oraz stosowania się do zasad współpracy w ramach Zrzeszenia i SSO określonych w regulacjach wewnętrznych zatwierdzonych przez odpowiednie organy Zrzeszenia i SSO. Bank stosuje przyjęte założenia współpracy, w tym spełnia obowiązek w zakresie:

- 1) ograniczenia działalności depozytowej do obsługi podmiotów niefinansowych i instytucji rządowych i samorządowych;
- 2) w przypadku występowania w Banku niewystarczającej ilości środków pochodzących z depozytów, nie pozyskiwania środków od innych Banków Spółdzielczych, a jedynie korzystania z dostępnych w Banku Zrzeszającym możliwości dodatkowego finansowania;
- 3) posiadania wystarczającej ilości środków na rachunku bieżącym w Banku Zrzeszającym lub niewykorzystanej kwoty kredytu w rachunku bieżącym, które zabezpieczą wypływy z rachunku bieżącego na koniec dnia operacyjnego;
- 4) lokowania nadwyżki środków na rachunku w Banku Zrzeszającym;
- 5) wpłaty środków na rachunek Minimum Depozytowego w Banku Zrzeszającym i obowiązku utrzymania ich właściwego poziomu na zasadach określonych w regulacjach SSO;
- 6) dokonywania zakupu innych aktywów płynnych (płynne papiery wartościowe, itp.) wyłącznie za pośrednictwem i zgodą Banku Zrzeszającego w ramach obowiązujących limitów SSO;
- 7) przekazywania raz w roku do Banku Zrzeszającego informacji o oszacowanym w awaryjnych planach płynności zapotrzebowaniu na środki płynne oraz planowanych źródłach pokrycia tego zapotrzebowania;
- 8) wyznaczania i utrzymania wskaźnika LCR na zasadzie indywidualnej do celów realizacji wewnętrznego limitu Systemu Ochrony SGB.

W ramach Zrzeszenia SGB Banku, a zarazem uczestnictwa w Systemie Ochrony Instytucjonalnej SGB nastąpił podział zadań realizowanych wobec Banku Spółdzielczego w Mławie przez Bank Zrzeszający i SSO.

Bank Zrzeszający realizuje na rzecz Banku następujące zadania:

- 1) zabezpieczanie przed ryzykiem związanym z zakłóceniami w realizacji rozliczeń międzybankowych;
- 2) zabezpieczanie płynności śróddziennej Banku;
- 3) prowadzenie rachunków bankowych Banku Spółdzielczego, za pośrednictwem których Bank Spółdzielczy przeprowadza swoje rozliczenia pieniężne oraz utrzymuje rezerwę obowiązkową;
- 4) opcjonalnie udzielenie kredytu w rachunku bieżącym zgodnie z regulacjami wewnętrznymi Banku Zrzeszającego;
- 5) gromadzenie nadwyżek środków;
- 6) prowadzenie rachunku Minimum Depozytowego;
- 7) utrzymywanie aktywów płynnych stanowiących pokrycie środków Minimum Depozytowego;
- 8) wyznaczanie i utrzymywanie zagregowanego wymogu pokrycia płynności (LCR);
- 9) pośredniczenie w zakupie papierów wartościowych w ramach limitów ustalonych przez Spółdzielnię;
- 10) przeprowadzanie „zagregowanych” testów warunków skrajnych i awaryjnych planów płynności;
- 11) wsparcie w zakresie narzędzi analitycznych służących pomiarowi ryzyka płynności, w tym wyznaczanie krzywej krańcowej kosztu finansowania.

Spółdzielnia realizuje na rzecz Banku następujące zadania:

- 1) udzielanie pomocy płynnościowej, zgodnie z przepisami obowiązującymi w Systemie Ochrony;
- 2) wyznaczanie minimalnego zasobu aktywów płynnych w Systemie Ochrony (m.in. poprzez aktualizację kwoty Minimum Depozytowego);
- 3) ustalanie limitów ryzyka płynności w Systemie Ochrony;
- 4) monitorowanie poziomu płynności na zasadzie indywidualnej i zagregowanej;
- 5) prowadzenie wymiany informacji o ryzyku płynności pomiędzy Bankiem a innymi Uczestnikami SSO;
- 6) opracowanie procedur wzorcowych dotyczących zarządzania ryzykiem płynności.

5. Rozmiar i skład nadwyżki płynności

Bank analizuje wielkość i skład nadwyżki płynności na bieżąco oraz okresowo w celach porównawczych – w ramach informacji zarządczej.

W skład aktywów płynnych Banku wchodzi środki w kasach oraz posiadane w Banku Zrzeszającym środki. Na dzień 31.12.2016 roku nie zachodziła potrzeba dywersyfikacji aktywów płynnych i lokowania ich w formie wysoko płynnych papierów wartościowych.

6. Wielkość miar płynności oraz wskaźnika LCR

Lp	Nazwa	Wielkość	Limit wynikające z przepisów
1	Współczynnik płynności krótkoterminowej	0,34	minimum 0,20
2	Współczynnik płynności długoterminowej	4,43	minimum 1,00
3	Wskaźnik LCR	273,04%	minimum 70%

7. Urealniona luka płynności dla pierwszych trzech przedziałów z uwzględnieniem pozycji bilansowych i pozabilansowych oraz skumulowane luki płynności w złotych

Lp	Przedział płynności	Luka bilansowa	Luka bilansowa	Luka prosta	Luka
----	---------------------	----------------	----------------	-------------	------

		prosta	skumulowana	(z pozabilansem)	skumulowana(z pozabilansem)
1	Przedział do 7 dni	16 204 300,69	8.906.213,79	16 204 300,69	7.804.549,39
2	Przedział do 1 miesiąca	-139.556,93	8.766.656,86	-139.556,93	7.664.992,46
3	Przedział do 3 miesięcy	-1.437.010,36	7.329.646,50	-1.437.010,36	6.227.982,10

8. Dodatkowe zabezpieczenia płynności funkcjonujące w zrzeczeniu

Bank w ramach funkcjonowania w Zrzeczeniu SGB może skorzystać z dodatkowych źródeł finansowania działalności (wsparcia płynności) oferowanych przez Bank Zrzeszający.

Do instrumentów tych należą:

- kredyt w rachunku bieżącym;
- kredyt rewolwingowy;
- kredyt długoterminowy,
- złożenie lokaty w Banku przez Bank Zrzeszający,
- w wyjątkowych przypadkach – sprzedaż wierzytelności do Banku Zrzeszającego.

Dodatkowo, w ramach uczestnictwa Banku w Spółdzielczym Systemie Ochrony SGB, Bank może skorzystać z dostępnych opcji mechanizmu pomocowego w ramach IPS.

Do dostępnych instrumentów pomocowych w IPS należą:

- zwolnienie blokady rachunku Minimum Depozytowego na wniosek Banku,
- pożyczka płynnościowa z Funduszu Pomocowego w ramach dostępnego limitu,
- złożenie lokaty w Banku przez Bank Zrzeszający ze środków Minimum Depozytowego.

9. Aspekty ryzyka płynności, na które narażony jest Bank.

Bank identyfikuje w procesie zarządzania płynnością obszary, w których Bank narażony jest na zwiększone wystąpienie ryzyka płynności.

Przyczyny, które mogą spowodować narażenie Banku na ryzyko płynności to:

- niedopasowanie terminów zapadalności aktywów do terminów zapadalności pasywów i istnienie niekorzystnej skumulowanej luki płynności w poszczególnych przedziałach,
- przedterminowe wycofywanie depozytów przez klientów zaburzające prognozy przyływów pieniężnych Banku,
- nadmierna koncentracja depozytów pod względem dużych kontrahentów,
- znaczące zaangażowanie depozytowe osób wewnętrznych banku,
- konieczność pozyskiwania depozytów po wysokim koszcie w sytuacji nagłego zapotrzebowania na środki,
- istnienie dużej nadpłynności, co może mieć negatywne przełożenie na wynik finansowy banku,
- ograniczone możliwości znalezienia innych źródeł finansowania, w szczególności na hurtowym rynku finansowym,
- brak wypełniania wewnętrznych limitów systemu ochrony oraz limitów wynikających z przepisów prawa (pomimo braku konieczności ich spełnienia na poziomie indywidualnym),
- wadliwe plany awaryjne płynności nie uwzględniające szokowych zachowań klientów,
- niewłaściwe proporcje wielkości depozytów, w tym depozytów stabilnych do akcji kredytowej Banku,
- niewystarczające fundusze własne do finansowania aktywów strukturalnie niepłynnych.

10. Sposób dywersyfikacji źródeł finansowania.

W celu zabezpieczenia płynności, Bank dąży do możliwie największej dywersyfikacji źródeł finansowania poprzez:

- oferowanie produktów depozytowych klientom z sektora niefinansowego i budżetowego,
- ograniczanie depozytów dużych deponentów,
- różne terminy wymagalności depozytów,
- różny charakter depozytów: depozyty terminowe i bieżące itp.

11. Techniki ograniczania ryzyka płynności

Bank w procesie zarządzania płynnością dąży do możliwie największego ograniczenia występowania ryzyka płynności, stosując w tym celu działania organizacyjno-proceduralne adekwatne do prowadzonej działalności i poziomu narażenia na ryzyko.

Do podstawowych technik ograniczania ryzyka płynności można zaliczyć:

- Stosowanie limitów ograniczających ryzyko płynności, w tym wewnętrznych limitów systemu ochrony,
- systematyczne testowanie planu awaryjnego płynności zapewniającego niezakłócone prowadzenie działalności w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowych,
- Lokowanie nadwyżek w aktywa płynne, które mają za zadanie zapewnienie przetrwania w sytuacji skrajnej,
- Przystąpienie do Systemu Ochrony SGB, które zapewnia w uzasadnionych przypadkach pomoc płynnościową z Funduszu Pomocowego,
- Utrzymywanie Minimum Depozytowego w Banku Zrzeszającym,
- Określanie prognoz nadwyżki z uwzględnieniem dodatkowego bufora płynności,
- systematyczne przeprowadzanie audytu systemu zarządzania ryzykiem płynności przez pracowników jednostki zarządzającej systemem ochrony.

12. Pojęcia stosowane w procesie mierzenia pozycji płynności i ryzyka płynności.

W procesie zarządzania ryzykiem płynności Bank opiera się o Zasady zarządzania ryzykiem płynności spójne z przyjętą Strategią działania Banku, Strategią zarządzania ryzykiem oraz obowiązującymi zasadami zarządzania ryzykiem płynności w Banku Zrzeszającym i SSO.

Pojęcia stosowane w procesie mierzenia pozycji płynności i ryzyka płynności zostały określone w Zasadach zarządzania ryzykiem płynności w Banku Spółdzielczym w Mławie.

13. Sposób odzwierciedlenia ryzyka płynności rynku w procesie zarządzania płynnością płatniczą

Bank Spółdzielczy w Mławie, realizując obowiązek wynikający z Umowy Zrzeszenia oraz umowy Systemu Ochrony Instytucjonalnej, posiada wszystkie rachunki bieżące w Banku Zrzeszającym oraz zawiera wszystkie transakcje inwestowania nadwyżek środków pieniężnych z Bankiem Zrzeszającym tj. SGB-Bankiem S.A. w Poznaniu. W związku z powyższym, Bank nie analizuje ryzyka płynności rynku, ponieważ nie posiada aktywów płynnych innych niż środki w kasach i w Banku Zrzeszającym, które nakładałyby na Bank obowiązek badania płynności rynku dla tych aktywów.

14. Wykorzystanie sposobów testów warunków skrajnych.

W ramach pomiaru ryzyka płynności Bank przeprowadza w okresach kwartalnych testy warunków skrajnych (wrażliwości) w oparciu o które szacowany jest kapitał wewnętrzny.

Ponadto raz w roku Bank przeprowadza testy scenariuszowe polegające na pomiarze wpływu zmian parametrów makroekonomicznych na poziom ryzyka płynności

15. Wskazanie w jaki sposób plan awaryjny uwzględnia wyniki testów warunków skrajnych

Przeprowadzone przez Bank scenariuszowe testy warunków skrajnych stanowią podstawę do budowy awaryjnych planów płynności.

16. Polityka utrzymania rezerwy płynności.

W celu utrzymania ryzyka płynności na odpowiednim poziomie oraz sprostania zapotrzebowaniu na środki płynne w sytuacjach kryzysowych Bank utrzymuje odpowiednią wielkość aktywów lub dodatkowych źródeł finansowania, które mogą być natychmiast wykorzystane przez Bank jako źródło środków płynnych.

W ramach alternatywnych źródeł finansowania Bank wyróżnia:

- 1) sprzedaż wysoko płynnych aktywów lub zaciągnięcie kredytów zabezpieczonych tymi aktywami (aktywa nieobciążone),
- 2) dodatkowe źródła finansowania w postaci:
  - wykorzystania przyznanych linii kredytowych,

- sprzedaży innych aktywów, w tym kredytów,
- pozyskania niezabezpieczonego finansowania z Banku Zrzeszającego,
- pozyskania pożyczki płynnościowej ze Spółdzielni,
- przyrostu depozytów.

17. Ograniczenia regulacyjne odnośnie transferu płynności w ramach zrzeszenia.

Bank będąc uczestnikiem Zrzeszenia i SSO SGB, ma możliwość skorzystania z dodatkowych środków wsparcia płynności wymienionych w pkt 8.

Wymienione możliwości podlegają jednak ograniczeniom, co ma związek z obowiązkiem zapewnienia przez Zrzeszenie i SSO jednakowej możliwości dostępu do środków pomocowych dla wszystkich uczestników bez narażenia na nadmierne ryzyko płynności Banku Zrzeszającego i całego SSO. W tym zakresie obowiązują m.in. następujące podstawowe limity, regulujące dostęp uczestników do środków w ramach dodatkowych źródeł finansowania:

- pożyczka płynnościowa z Funduszu Pomocowego – wysokość pomocy do 20% kwoty Funduszu Pomocowego, czas realizacji do 2 dni, wymagane złożenie wniosku do Zarządu Spółdzielni;
- lokata płynnościowa złożona przez Bank Zrzeszający ze środków Minimum Depozytowego wysokość do 8% Minimum Depozytowego, czas realizacji do 2 dni, wymagane złożenie wniosku do Zarządu Spółdzielni.

18. Częstotliwość i rodzaj sprawozdawczości w zakresie ryzyka płynności.

Podstawę monitorowania procesu zarządzania ryzykiem, w tym ryzykiem płynności, w Banku stanowi formalnie ustanowiony system informacji zarządczej. Szczegółowe zasady działania systemu działania systemu informacji zarządczej reguluje „Instrukcja sporządzania informacji zarządczej w Banku Spółdzielczym w Mławie” ponadto w regulacji dotyczącej zarządzania ryzykiem płynności został określony zakres informacji podlegających raportowaniu wraz z częstotliwością jej sporządzania i terminami raportowania.

Raporty z zakresu ryzyka płynności zawierają m.in. dane na temat:

- 1) struktury i stabilności źródeł finansowania działalności Banku, ze szczególnym uwzględnieniem depozytów;
- 2) wpływu pozycji pozabilansowych na poziom ryzyka płynności;
- 3) analizy wskaźników płynności,
- 4) ryzyka związanego z płynnością długoterminową;
- 5) stopnia przestrzegania limitów;
- 6) wyników testów warunków skrajnych.

Bank monitoruje ryzyko płynności z częstotliwością:

- 1) bieżącą – m.in. w zakresie płynności bieżącej, stanu środków na rachunku banku, monitorowania i budowania prognozy przepływów pieniężnych
- 2) dzienną – m.in. w zakresie nadzorczych wskaźników płynności M1, M2 i LCR;
- 3) miesięczną – m.in. w zakresie płynności krótkoterminowej, analizy osadu, analizy wskaźników płynności, realizacji limitów, sporządzania i analizy testów warunków skrajnych;
- 4) kwartalną w zakresie wyznaczania kapitału wewnętrznego na ryzyko płynności w ramach procesu badania adekwatności kapitałowej
- 5) roczną – m.in. sporządzania pogłębionej analizy płynności długoterminowej, okresowej weryfikacji procedur zarządzania ryzykiem płynności, weryfikacji limitów.

XVII. Informacja o spełnianiu przez członków Rady Nadzorczej i Zarządu wymogów określonych w art. 22aa. Ustawy Prawo bankowe

Realizując wymagania art. 22aa Ustawy Prawo bankowe o spełnianiu przez Członków Rady Nadzorczej i Zarządu wymogów w zakresie posiadania wiedzy, umiejętności i doświadczenia odpowiedniego do sprawowania powierzonych im funkcji i obowiązków, Bank przeprowadził ocenę kwalifikacji, wiedzy, umiejętności i doświadczenia Członków Rady Nadzorczej i Zarządu zgodnie z zapisami wewnętrznych procedur w tym zakresie.

Na podstawie informacji uzyskanych w ramach przeprowadzonej oceny, Bank oświadcza, że Członkowie Rady Nadzorczej i Zarządu posiadają niezbędną wiedzę, umiejętności i doświadczenie odpowiednie do prawidłowego i rzetelnego wypełniania powierzonych obowiązków w ramach pełnionych funkcji oraz, że dają rękojmię należytego wykonywania tych obowiązków.

XVIII. Dźwignia finansowa

1. Wskaźnik dźwigni - „dźwignia finansowa” oznacza względną - w stosunku do funduszy własnych Banku - wielkość posiadanych przez Bank aktywów, zobowiązań pozabilansowych oraz zobowiązań warunkowych dotyczących płatności lub dostawy lub dostarczenia zabezpieczenia, z uwzględnieniem zobowiązań z tytułu otrzymanych środków finansowych, zaciągniętych zobowiązań, umów dotyczących instrumentów pochodnych lub umów z udzielonym przyrzeczeniem odkupu, lecz z wyjątkiem zobowiązań, które można wyegzekwować wyłącznie w przypadku likwidacji Banku.
2. Wskaźnik dźwigni Bank obliczał jako miarę kapitału Tier I Banku podzieloną przez miarę ekspozycji całkowitej.

wskaźnik dźwigni na dzień 31.12.2016 r. wynosił:

	Wyszczególnienie	Grudzień 2016 r
W pełni wprowadzona definicja	<i>Kapitał Tier 1 bez funduszu udziałowego/ Aktywa wg wartości bilansowej i zobowiązania pozabilansowe udzielone z uwzględnieniem współczynników konwersji</i>	13,28%
Definicja przejściowa	<i>Kapitał Tier 1/ Aktywa wg wartości bilansowej i zobowiązania pozabilansowe udzielone</i>	13,85%

Wskaźnik dźwigni finansowej opisano w obowiązującej w Banku „Strategii zarządzania i planowania kapitałowego w Banku Spółdzielczym w Mławie”.

XIX. Stosowanie technik ograniczania ryzyka kredytowego

1. Bank nie stosował kompensowania pozycji bilansowych i pozabilansowych.
2. W Banku obowiązywały następujące regulacje dotyczące wyceny zabezpieczeń i zarządzania nimi:
  - 1) „Instrukcja prawnych form zabezpieczeń wierzytelności banku”.
  - 2) „Zasady wyceny i aktualizacji wartości przyjętych zabezpieczeń spłaty kredytów w Banku Spółdzielczym w Mławie”.
  - 3) „Zasady klasyfikacji ekspozycji kredytowych i tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków dla Uczestników Systemu Ochrony SGB”
  - 4) „Zasady stosowania ubezpieczeń przy zabezpieczaniu kredytów”.
3. Podstawowe zabezpieczenia stosowane w Banku w 2016 r. to:
  - 1) poręczenie wg prawa wekslowego,
  - 2) weksel in blanco,
  - 3) przelew (cesja) wierzytelności,
  - 4) przewłaszczenie,
  - 5) hipoteka,
  - 6) pełnomocnictwo do rachunku bankowego,
  - 7) ubezpieczenie,
4. Bank nie dokonywał transakcji na instrumentach pochodnych.

5. Bank badał koncentrację ryzyka kredytowego w odniesieniu do rodzajów stosowanych zabezpieczeń.

XX. Informacja o wynikach oceny adekwatności zakresu ogłaszanych informacji do skali i profilu ryzyka Banku

Na podstawie przeprowadzonej analizy adekwatności zakresu ogłaszanych informacji do skali i profilu ryzyka ponieszonego przez Bank Spółdzielczy stwierdzono, że nie zaistniały przesłanki do ogłaszania informacji dodatkowych, które nie zostały objęte zakresem niniejszego Ujawnienia. Stosując kryteria oceny, określone w Polityce informacyjnej, stwierdzono co następuje:

- 1) na przestrzeni 2016 roku nie odnotowano uwag uczestników rynku, ani też innych podmiotów bądź osób zainteresowanych zakresem ogłaszanych informacji, w celu oceny działalności Banku w obszarze: metod szacowania kapitału, technik i metod stosowanych przez Bank w celu identyfikacji, pomiaru, monitorowania i kontroli poszczególnych rodzajów ryzyka,
- 2) Bank nie odnotował uwag w obszarze polityki informacyjnej, wynikających z procesu „Badanie i Ocena Nadzorcza (BION)” przeprowadzonego w 2016 r. przez Komisję Nadzoru Finansowego.

XXI. Informacje w zakresie funkcjonowania systemu kontroli wewnętrznej

Funkcjonujący w Banku system kontroli wewnętrznej jest dostosowany do struktury organizacyjnej, wielkości i stopnia złożoności działalności Banku.

Szczegółowe zasady funkcjonowania mechanizmów kontroli ryzyka i audytu wewnętrznego określa Regulamin „System kontroli wewnętrznej w Banku Spółdzielczym w Mławie”

Wszelkie Polityki, Strategie oraz Instrukcje związane z monitorowaniem ryzyka oraz poziomem kapitału dostępne są w siedzibie Banku Spółdzielczego w Mławie pod adresem:

Bank Spółdzielczy w Mławie
ul. Sądowa 3
06-500 Mława

Mława, dnia 14.06.2017 r
Sporządził : Elżbieta Mielczarek

Sprawdził: Przemysław Osik

Zatwierdzono na posiedzeniu Zarządu Banku Spółdzielczego w Mławie w dniu 16.06.2017 r.

ZARZĄD
BANKU SPÓŁDZIELCZEGO W MŁAWIE